

les cançons d'ESQUIROLS

CANÇONS D'ALÈ POPULAR

«Hem après cançó / i diem cançó», pregonava Esquirols a «Mots», la composició que obria el disc *Licor d'herbes bones*, publicat el 1978, just a la meitat de la trajectòria del grup. Nascut el 1969 i dissolt el 1986, aquest conjunt de l'Esquirol (Osona) va ser sempre fidel al compromís de servir els Països Catalans a través del cant entès com un mirall en el qual la col·lectivitat veu reflectida la crònica de la seva vida.

«La cançó surt del poble i retorna al poble. Nosaltres som només els portadors d'aquesta energia vital», assegurava Esquirols. Aquesta declaració de principis ajuda a explicar l'alè popular que respira el seu art.

Vint anys després de la desaparició d'Esquirols, el seu repertori, impregnat d'una autenticitat i una senzillesa poc freqüents en les contaminades aigües del món de l'espectacle, forma part de la memòria sentimental de molts catalans que estimen la cançó com a testimoni de l'evolució del paisatge humà i com a vehicle d'expressió dels seus anhels.

Tant els mitjans de comunicació de Barcelona com els historiadors de la cançó autòctona han estat poc atents a la proposta d'Esquirols. Alienés a aquesta realitat que teòricament limita la seva projecció, les cançons d'Esquirols es van transmetent d'una generació a l'altra amb naturalitat, en un gest de llegar al futur un patrimoni d'afecte compartit. Quants caus d'escoltisme, casals d'esplai i centres excursionistes, per citar només tres punts de confluència de la societat civil, no s'alimenten encara d'aquest material que estimula a construir un futur més plausible? Quantes bandes de folk no han començat la seva aventura interpretant aquestes peces?

«Creiem que no es pot forçar un arbre a donar fruit massa de pressa. Sabem que com millor es palpa la realitat d'un camí és fent-lo a peu. Hem deixat quatre mots a sol i serena, i n'hem destil·lat aquest licor. Us convidem a fer la tassa», afirmava Esquirols en presentar *Licor d'herbes bones*. Aquesta invitació resumeix el tarannà del conjunt. Tres anys abans, el 1975, en donar a conèixer el disc *Fent camí*, Esquirols ja declarava: «En les nostres cançons es manifesta la inquietud per l'home i la societat on viu. No pretenem donar solucions, però sí una esperança, fruit de l'esforç de qui, com nosaltres, pretén fer camí.»

La perspectiva que proporciona el pas dels anys permet mirar en aquest moment l'univers d'Esquirols com un pòsit on es recull l'explosió vital de la joventut. Potser algunes cançons d'Esquirols poden resultar ara massa innocents, però en tot cas la intenció positiva i constructiva que les anima sembla ben necessària en aquests temps estranys que corren, tan tristament pròxims als del panorama descrit a «L'any 2017», una cançó gravada el 1975 que retrata amb clarividència la fol·la i insostenible transformació de la civilització. «El camí no està traçat. No es pot fer de cap altra manera que avançant», alerta Edgar Morin. Segurament amb un esperit serè i alhora crític com el d'Esquirols. Ben viu després de tants anys.

Xevi Planas

Girona, 11 de juny del 2004

CANT A L'AIGUA (Joan Vilamala)

RE LA si

Ai - gua que a - le - gre can - ta. Ai - gua que vi - va

4 fa# SOL RE 1a LA 2a LA

sal - ta i es llen - ça sen - se por. por. Vol - dri - a

9 RE SOL RE

ser com l' ai - gua sen - zi - lla i ge - ne - ro - sa que es

12 LA 7 RE si

lli - u - ra a qui té set. Vol - dri - a ser com l' ai - gua

15 SOL RE LA 7 RE LA 7

que fe - cun - da i fron - do - sa dó - na vi - da al de - sert.

CE

Fotocopiar els llibres és il·legal

Aigua que alegre canta
Aigua que viva salta
i es llença sense por.(bis)

Voldria ser com l'aigua
senzilla i generosa
que es lliura a qui té set.
Voldria ser com l'aigua
que fecunda i frondosa
dóna vida al desert.

Voldria ser com l'aigua
que transparent i viva
renova la cançó
i essent així com l'aigua,
aigua que alegre canta,
cantar el cant de l'amor.

FENT CAMÍ (Joan Vilamala / Joan Crosas)

Fent ca - mí per la vi - da em to - ca - rà men - jar la
 pols, fi - car - me al mig del fang com han fet molts, _____
 com - par - tir el poc a - li - ment, _____ que por - to al meu sar -
 ró, tant si m'om - ple la jo - ia, com si em bui - da la tris -
 tor. _____ Vin - sió _____ Prô lluny a l'ho - rit -
 zó ja lliu - re de l'en - gany veu -
 amb la llum res - plen - dent la for - ça del vent m'em - peny en - da -

CE

Fotocopiar els llibres és il·legal

25

SOL RE mi

ré mi - lers com jo que van ven - cent la por, a -
vant. Són els ho - mes que van ven - cent la por.

29

SOL RE

lleu - ge - ri - ré el pas du - ent amb mi el sar -
És la joia i l'es - pe - rit la for - ça i el

32

mi SOL

ró i a - vi - va - ré amb el cant el
crit que em gui - a en - da - vant. Tan lleu - ger com el

35

RE mi

pas dels meus com - panys. En - da - vant!
pas dels meus com - panys. En - da - vant!

Coda

LA DO MI

ARRELS (Joan Crosas)

DO RE FA DO

Cal que dei-xi la me-va ca-sa i pren-gui el bas-tó,

5 RE FA DO

cal que amb u-na es-pe-ran-ça tren-qui la tris-tor,

9 la mi la mi

fa-ré u-na ca-ba-na de pe-dra i de fang

13 FA DO SOL la

on la ter-ra em do-ni el meu guany, cla-va-ré les me-

18 mi la mi FA

ves ar-rels, crei-xent de ca-ra al cel, do-na-ré

22 SOL DO MI 7 la mi

fruit a-bun-dós, i l'hi-vern em des-pu-lla-rà,

27 la mi FA RE SOL SOL 7

de neu em co-bri-rà, neu, que es fon-drà poc a poc.

CE

Fotocopiar els llibres és il·legal

CADA DIA ÉS UN NOU PAS (Joan Vilamala / Joan Crosas)

RE
So-vint a-mic, mas-sa so-vint, pal-po l'an-goi-xa

4 SOL
dins del pit, mo-ments obs-curs de llar-ga nit sol-quen

7 MI LA RE
el dur ca-mí que hem es-co-llit. I el nos-tre es-forç es-

10 fa# RE 7 SOL sol
pe-ran-çat, llui-ta fi-del, se-rà com l'ar-bre

14 RE MI LA RE
que és va-lent, a cops de plu-ja, a cops de vent. Ca-da

18 SOL RE SOL RE
di-a és un nou pas, ca-da nit un nou re-pòs, ca-da

22 DO SOL LA LA 4 LA
go-ta de ro-sa-da, no-va fres-cor. Ca-da

CE

Fotocopiar els llibres és il·legal

Sovint amic, massa sovint,
palpo l'angoixa dins del pit,
moments obscurs de llarga nit
solquen el dur camí que hem escollit.

*Potser amb el crit, potser amb el cant,
obrirem pas, farem un cant,
que vibrarà i es farà gran
com el dia que neix a cada instant.*

I el nostre esforç esperançat,
lluïta fidel,
serà com l'arbre que és valent,
a cops de pluja, a cops de vent.

*Cada dia és un nou pas,
cada nit un nou repòs,
cada gota de rosada,
nova frescor.*

Sovint, amic, massa sovint,
sento que som poble oprimat
que ha begut dolços vins d'oblit
i al compàs de la por es va destruint.

Potser amb el crit, potser amb les mans...

ONZE DE SETEMBRE (Joan Vilamala / Joan Crosas)

Licor d'herbes bones

Fotocopiar els llibres és il·legal

CE

Ho-mes d'a-quí, o-briu els ulls, pal-peu l'a -

vui d'a-quest pa-ís i bé veu-reu un po-ble en

mar-xa, un po-ble vell que ha re-sis-tit.

Homes d'aquí, obriu els ulls,
 palpeu l' avui d'aquest país
 i bé veureu un poble en marxa,
 un poble vell que ha resistit.

Un poble fort que es recupera
 de la desfeta dels anys passats,
 de la tempesta que l'oprimia
 per conquerir les llibertats.

TORNA, TORNA, SERRALLONGA (Joan Crosas)

Torna, torna, Serrallonga

Del cor de les Guille-ri-es sor-ti -

3 SOL rà un gran es-pe-tec que en fa-ran res-sons de guer -

6 la ra les pa-rets de Ta-ver-tet.

Del cor de les Guilleries
sortirà un gran espetec,
que en farna ressons de guerra
les parets de Tavertet.

Des de Sau a la Cellerà,
des del Far, al Matagalls,
el trabuc d'en Serrallonga,
tornarà als amagatalls.

Torna, torna, Serrallonga,
que l'alzina ens cremaran,
que ens arrencaran les pedres,
que la terra ens robaran.

CAPTAIRE COM SÓC (Joan Vilamala / Ramon Estrada)

Cap - tai - re de cors a - do - ro l'a - mi - ga, amb

e - lla a - ni - ri - a ar - reu i per tot per a e-lla em de -

ma - no un poc més d'a - mor, cap - tai - re com

sóc. _____ Cap Pot - ser pen - sa - reu que de - ma - no

mas - sa, per con - tra jo crec, que de - ma - no poc, cap -

tai - re com sóc. _____

Captaire de cors adoro l'amiga,
amb ella aniria arreu i per tot
per a ella em demano un poc més d'amor,
captaire com sóc.

Captaire d'instants estimo la vida
i a ella m'arrapo com l'heura en el bosc,
per a ella demano sotmetre la mort,
captaire com sóc.

Captaire de mots venero ma parla,
com ella no en trobo de més nostra al món,
per a ella us demano més drets i més lloc,
captaire com sóc.

Captaire de fets faig meva la història,
l'anhel d'aquest poble de canvis frisós,
per a ell us demano lleials servidors,
captaire com sóc .

Potser pensareu que demano massa,
per contra jo crec, que demano poc,
captaire com sóc.

ÍNDEX

PRIMERES CANÇONS

1. Cant a l'aigua	4
2. Cant a la sardana	6
3. Enfilo vora els pins	8
4. Cançó a un vell rector de poble	10
5. A l'estació de la vila	12
6. Si canto les penes	14
7. Pujarem dalt dels cims	16
8. Cada dia surt el sol	17
9. Rústic-camp	18
10. Va passar a Collsacabra	20

FENT CAMÍ

11. Fent camí	22
12. El cucut	25
13. Arrels	28
14. Volem pa amb oli	30
15. La donzella de les roses vermelles	32
16. Tot depèn	34
17. Conte medieval	35
18. I va callar	38
19. No us puc dir si plorava perquè plovia	40
20. Any 2017	42
21. Sobre teulades	44
22. Riu avall	46

COLZE AMB COLZE

23. Al banderer de la pau	48
24. El joc d'obrir gàbies	52
25. Més enllà d'un adéu	54
26. Endevinalles d'istes	56
27. Ahir va començar	58
28. El crit del silenci	60
29. No ho diguis a ningú	62
30. Cançó brindis	64
31. L'ampolla i el got	66
32. Cada dia és un nou pas	68

LICOR D'HERBES BONES

33. Mots	70
34. Maria	72
35. Refranys	74
36. Dama negra	76
37. Corrandes monàrquiques	78
38. Cançoneta de fira	81
39. Majka	84
40. Onze de setembre	85
41. Tanmateix, serenament	86
42. Mentre vas i véns	88
43. Goigs de sant Democraç	90

TORNA, TORNA, SERRALLONGA

44. Vianant	94
45. Vine l'amor	96
46. Corrandes vénen	98
47. Plany, de Salses a Guardamar	100
48. Barcelona	102
49. Terra, que de dona tens el nom	103
50. Rondalla	106
51. Mediterrània	110
52. Sortiu a peu	112
53. Torna, torna, Serrallonga	114

COM UN ANHEL

54. Són els teus ulls	115
55. La cançó dels mariners	116
56. L'àvia	120
57. Pirates de l'oest	124
58. Del que vaig ser	126
59. Captaire com sóc	128
60. Com un alzinell	130
61. Et cobriran de blames	134
62. Fes ta festa	136
63. Si	141

Les cançons d'Esquirols

Disseny portada: Francesc Salvà

1a edició: juny 1984

2a edició: setembre 2004

© **Joan Vilamala i Joan Crosas**

© **Drets d'edició: DINSIC Publicacions Musicals, S.L.**
Santa Anna, 10 Entl. 3a - 08002 Barcelona

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès: BALMES, Servei Integral de Fabricació del Llibre
Av. Barcelona, 260, polígon industrial El Plà, 08750-Molins de Rei

Dipòsit legal: B-37.928-2004

ISMN: M-69210-239-7

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, així com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, Entl. 3a - 08002 Barcelona
Telf. 93-318.06.05 - Fax 93-412.05.01
e-mail: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com - www.dinsic.es